

SANTIAGO

Queédih ã táyat tútat

¹ Weém, Santiago,* jwĩ íip Dios, jwĩ Maáh Jesu-
crisodihbət teo wãhni wã jumna caá. Yeéb wã
déewã, doce jwĩ nɔowã ĩ jaimená poómpdih moón,
Jesúhwã biih baácnaboó jumnitdih* táyat tútnit,
nin náodih wã daác wahna caá.

Dios jwiútdih ã jéihyaat

² Wã déewãá, dawá láa yeejép yapna yuhna, ñi túi
wēi jenah joyoó. ³ Pánih yeejép yapna, yoobópdih
Jesúsdih jepahnit jumna, chah túi jenah joinít,
caandíh ñi cádahcan níit. Chah ñi túi jenah joyát
pínahdih jéihnit, ñi weñeé. ⁴ Jesúsdih cádahcan, túi
jenah joinít jummat túat niijná, biíc yoobó túi chãjnit
ñi jumúú.

⁵ “¿Ded pah wã chãjbi?” níj jéihíhni Diosdih
ã úúbú naáh. Páant ã úúbúchah, Dios caandíh ã
jéihyabipna caá. Caán nihat caandíh úúbhnitdih
jéihcanjeh, búdí ãpĩ teo wáacna caá, ĩ jéihyat pínah
niijná.* ⁶ Pánih úúbhna, Diosdih túi jenah joinít, ã
úúbú naáh. “Wã úúbúchah yuhna, Dios weemdíh
ãta teo wáaccan tagaá”, níj jenah joiní ã jumca
bojo naáh. Páant níj jenah joiníboó johlit ded-
boó ã johochah, búdí muj nolihat ãpĩ túat nɔumát
pah ã jumna caá. Páant níj jenah joiní, yeó jáap
jummat pah biíc yoobó ãpĩ chãjcan caá. Diosdih túi

---

* **1:1** Mt 13.55; Mr 6.3; Hch 15.13; Gá 1.19   * **1:1** 1P 1.1   * **1:5**
1R 3.7-12; Pr 1.1-9.18; Stg 3.13-17

jenah joiní nihcan caá.* 7-8 Buh nindih jenah joiná yuhna, cheibit mácah ã jenah joibírna caá. Páant túi jenah joicán ã wúbúchah, jwĩ Maáh caandíh ã jepahcan niít.

9 Ded Jesúih oboh jumnijidih Diosboó maáh panihni ã waadábipna caá. Páant ã chãjat pínahdih jéihnit, ã weñe naáh.* 10 Ded Jesúih dawá bií dée bíbohnidih bita ĩ dúuc wáyachah yuhna, ã weñe naáh. Cháa ã moopát pah tigaá caán bií dée ã buudáh bejbipna caá. Pánih jéihnit, caanbút ã weñe naáh. 11 Yeó aáb júóhna, tubit ã chãhachah, cháa diib téh bejnit, ã yúugna caá. Páant ã yúuguchah, ã túi jígohat ã beedná caá. Pánihat pah búdí bií déedih wēinibat ãih bií dée biícđih ã buudbipna caá.*

Yeejép chãjat jenah joyátdih jepahcat

12 Ded yeejép yapna yuhna, Jesúsdih cádahcanni túi wēini ã jumbipna caá. Páant ã cádahcatji jíib, páantjeh jeáboó Dios ãjeéh jumat túutnit, caandíh ã túi chãjbipna caá. “Weemdíh túi oinitdih wãjeéh wã túi jumat túutbipna caá”, ã niijátji pah ã chãjbipna caá. 13 Yeejép chãjat jenah joyát ã júúwúchah, “Dios caá weemdíh páant ã chãjat túutur”, ñi niíj jenah joicá bojoó. Dios yeejép chãjat jenah joicán, cáacwãdihbut páant ã jenah joyát túutcan caá. 14 Obohjeéhtih, cáacwãjeh tubit yeejép ĩ ñinahat pah ĩpĩ jenah joiná caá. 15 Pánih jenah joinít, yeejép ĩpĩ chãjna caá. Páant ĩ chãjatji jíib Dios queétdih iiguípna ã bejat túutbipna caá.

16 Wã déewã, wã oinitá, “Dios weemdíh ã wutuchah, yeejép wã chãjap jĩ”, ñi niíj jenah joicá

* 1:6 Mt 7.7-11; Jn 16.23-24 * 1:9 Jer 9.24 * 1:11 Is 40.6-7

bojoó. Páant jenah joyát yoobópdih nihcan caá. ¹⁷ Jwĩ íp Dios jeáboó jumni jwiít dih teo wáacat túut niijná, táinidihjeh bitadilh ã wūhat túutna caá. Caanjéh tigaá yeó, widh, cáiwādhbut chājni. Pánihna, ĩ jígohat ã túut nūmáchah yuhna, Diosboó páantjeh biíc yoobó ã jumna caá.* ¹⁸ Ā náahat pah āih táini doonádih jwĩ jepahachah, ã weh jwĩ jumat pínah niijná, jwiít dih jáap cāac jumnit panihnit át jumat túutjip taga. Pánih jumnit, nihat ã chājnit cātíh jwiít dih ã túi ubuchah, ã jwíih túut nūmnít jwĩ jumna caá.*

Diosdih yoobópdih jepahat

¹⁹ Wā déewā, wā oinitá, Dios naáwát dih ñi túi wēi joyoó. Pánih caandíh túi joinít, túi jenah joicánnit ĩ wéheat pah wéhecan, waícanjeh íjnit ñi jumca bojoó. ²⁰ Det íjnit Dios ã náahat pah ĩ túi chājcan caá. ²¹ Nihat ñi yéej chājatdih, yeejép ñi en ñinahatdhbut ñi cádahaá. Pánih cádahnit, Dios naáwát dih ĩ bohénachah, túi wēi jepahnit ñi jumú. Páant ĩ bohéát dih ñi joyóchah, iiguípna bejnit déejidih túi ubnit, Dios yeebdíh ã túut nūm péabipna caá.

²² Ā naáwát dih joiná yuhna, jepahcan, ñi míc yeena caá. “Wā jepahcah, ã túimi nacaá”, níj jenah joiná, yeeatdih jenah joiná caá ñi chājap. Pánihna, ã naáwát dih túi joinít, ã bohéat pah ñi chājaá. ²³ Ded caán naáwát dih joiná yuhna, jepahcanniboó nin pah chājni ã jumna caá: Āih móotdih quenalihjīh ã míc enna caá. ²⁴ Pánih míc en péa bejnit, ded pah ã jígohatdih waícanjeh

* **1:17** Nm 23.19; Mal 3.6   * **1:18** 1P 1.23

ã quíib b̄udná caá. ²⁵ Obohjeéhtih, biíhboó ã enatjidih ã quíib b̄udcát pah Dios naáwát dih joiná, túi náhninit, jepahna, chéoni panihni nihcan, túi chājna, búdí ã wēibipna caá. Pánihna, caán bohéát dih jepah cádahcannidih wēi ennit, Dios ã túi teo wáacipna caá.

²⁶ Ded jenah joicánjeh wéheni jumna, yoobópdih Diosdih ã wēican caá. “Diosdih wã túi wēina caá”, niij jenah joiná yuhna, yeeatdih ã jenah joiná caá. Pánih jenah joiná, Diosdih ã wēi naáwát dedé pínah nihcan caá. ²⁷ Dios jwī íip ã náahat pah caandih jwī weñat túut niijná, nin pah caá jwiít dih chājat náahap: Mána wihcannitdih, éemp wunnitdihbut yeejép ï yapachah enna, queétdih teo wáacat caá náahap. Diosdih náahcannit yeejép ï chājat pah jwiít dih chājcat caá náahap.

2

Cāacwādh biíc yoobó túi chājat

¹ Wã déewāá, jwī Maáh chah táini Jesucristodih jepahnit jumna, cāacwādh biíc yoobó túi chājat caá náahap. ²⁻³ Orojīh ï chājniji téihya yacat júduna, búdí jíib jumni yéguehdihbut duoní yeéb Jesúihwã ñi míc wáacapna ã waád juibínachah enna, caandih ñita wēi jwāáh tagaá. “Nin túyupboó ma chūudú”, ñita niij tagaá. Páant niijná yuhna, caanná yeejép yégueh duoní moh yéejni ã waád juibínachah enna, caánboodih ñita wēi jwāáhcan tagaá. “Con buwáboó ma ñuhú. Baác dihjeh ma chūudú”, caandih ñita niij tagaá. ⁴ Pánih chājna, cāacwādh yeejép jenah joinít, túi jíghonitdihjeh ñita wēi en tagaá. Obohjeéhtih

moh yéejnitdih ñita wēi encan tagaá. Páant niíj jenah joyát ã túican caá.

⁵ Wā déewā, wā oinitá, weemdih ñi joyoó. Dawá moh yéejnitdih Diosdih túi jenah joinít, ã maáh jumapboó jumnit pínah niijná, Dios át ñíwip wut jī. “Wājeéh páantjeh ñi jumbipna caá”, Dios caandih oinitdih át niijíp wut jī. ⁶ Obohjeéhtih, queédih ã ñíwichah yuhna, yeéboó queédih ñipí túicana caá. Pánih queédih túicanit, dawá bií dée bíbohnitdihjeh ñi wēi enna caá. Nindih ñi túi náhninaá: Dawá bií dée bíbohnitboó yeebdih yeejép ípī chājna caá. Queétjeh yeebdih naóh yacat túut niijná, cāacwādh peéh chājat túutnit pebhna ípī teo wái bejna caá. ⁷ Queétjeh Cristodih yeejép ípī wéhena caá. Obohjeéhtih, yeéboó “Jwiít Cristoíhwā caá”, niijnít jumna yuhna, caandih yeejép wéhenitboodih ñi wēi enna caá. Páant ñi chājat ã túican caá.

⁸ Dios naawátdih daácniboó nin chah wēpni wutatdih ã daacátjidih ñi túi náhninaá: “Meemjéh ma míic oyat pah, bitadihbūt biíc yoobó ma oyoó”, át niíj daacáp tajī.* Caán wutatdih jepahna, ñi túi chājna caá. ⁹ Obohjeéhtih, maáta panihnitdih túi wēi enna yuhna, moh yéejnitboodih enah bojnít, teo wáaccan, yeejép chājna caá ñi chājap. Pánih chājna, Dios ã wutatdih ñi yap yohna caá. ¹⁰ Ded Dios ã wutatdih jepahna yuhna, biíc wutatbitdihjeh yap yohna, nihatdih ã yap yohna caá. Páant ã yap yohochah, caandih peéh chājat ã jumbipna caá. ¹¹ “Ñi weha mána nihcannitjīh yeejép ñi chājca bojó”, Diosjeh át niíj wutap wut jī.* Caanjéh muntih, “Cāacwādh mao yohca bo-

* **2:8** Lv 19.18 * **2:11** Ex 20.14; Dt 5.18

joó”, ãt niijíp wut jĩ.* Pánihna, det ï weha mána nihcannitjĩh yeejép chãjcan yuhna, cãacdi h maoyohna, Dios ã wutadti h yap yohnit ï jumna caá. ¹² Cristo jwiitdi h búdí oina, jwĩ túi jummat pínah niijná, bitadi h ã oyat túutna caá. Páant ã wutadti h jepahnitdi h, jepahcannitdi hbut ñíonit, ded pah ï chãjatji jíbdi h ã naóhbipna caá. Páant ã jumuchah, ã wutat pah jwĩ túi chãjat dée caá. ã náahat pahbut jwĩ wéhe jĩh. ¹³ Bitadi h jwĩ jĩgah enca h, Dios cãacwãdi h ã ñío láa jwiitdi hbut jĩgah encanjeh, ã peéh chãjbipna caá. Obohjeéhtih, bitadi h jwĩ jĩgah enechah, jwiitdi hbut jĩgah ennit, ã peéh chãjcan niit.

Jesúsdih túi jenah joinít, bitadi h teo wáacat

¹⁴ Wã déewãá, nindi h ñi túi joyoó: “Weém Cristodi h wã túi jenah joiná caá”, ded niijná yuhna, bitadi h ã túi teo wáaccah, ã niijátji dedé pínah nihcan caá. Páant ã niijíchah yuhna, Dios caandi h ã túi ubcan niit. ¹⁵⁻¹⁶ Ded Jesúih, Jesúih wili ï jeémát pínah wihca h ennit, yeejép yéguehdi hjuh ï dũwúchah ennit, jwiit Jesúihwã queétdi h túi teo wáacat caá náahap. “Túini yégueh dũonít, túini jeémátdi h jeémpnit, ñi túi jumúú”, niijná yuhna, ï náahatdi h ñi wúhca h, ñi niiját dedé pínah nihcan caá. ¹⁷ Pánihna, “Cristodi h wã túi jenah joiná caá”, niijná yuhna, ñi túi chãjca h, Cristodi h ñi jenah joyát dedé pínah nihcan caá.

¹⁸ Nijeéh jumni nin wã bohéatdi h joíihcanni nin pah áta niij tágaá: “Weém wãpĩ túi chãjna caá. Meémboó bitadi h teo wáaccan yuhna, ‘Cristodi h wã túi jenah joiná caá’, mapĩ niijná caá. Jwiit chénat

* **2:11** Ex 20.13; Dt 5.17

pahdih Dios ã táí ʘbbipna caá”, ãta niij tágaá. Obohjeéhtih, Cristodih táí jenah joiníboó bitadih ã táí chãjachah, caandíh táí jenah joiní ã jumatdih cáacwã í jéihbipna caá. ¹⁹ “Dios biícjeh caá”, ñi niij jenah joiná caá. Páant ñi niij jenah joyóchah, ã túina caá. Obohjeéhtih, páant ñi niij jenah joiná yuhna, Diosdih ñi jepahcah, caandíh ñi jéihyat dedé pínah nihcan caá. Nemépwãbat ñi jenah joyát pahjeh m̄n tigaá í jenah joyóp. Pánih jenah joinít, Dios biícjeh ã jumatdih jéihna, ã wēpatdih úm̄nit, queétboó í méména caá. ²⁰ “Cristodih táí jenah joiní wã j̄m̄na caá”, ded niij jenah joiná yuhna, bitadih teo wáaccan, yoobópdi h ã táí jenah joicán caá. Pánihna, Cristodih jepahna yuhna, bitadih teo wáaccanniboó yoobópdi h ã jepahcan caá. ²¹ Caán yoobópdi h ã jumatdih ñi jéihyat pínah niijná, jwí n̄o Abraham ded pah ã chãjatjidih wã naóhbipna caá. Caán ã wũúh Isaac wũt j̄m̄nidih Diosdih át mao cáo wũhíhip wũt yuh jĩ. Pánihna, jee dáhnajĩh ã cáag aabáni poómpjih ã cáagni t̄ujjih caandíh át chéo cáagap wũt jĩ. Pánih chéo cáagna, Dios ã ni-ijátji pahjeh caandíh wēinit, ã wũúhdih mawat túut átih chãjap wũt yuh jĩ. Páant ã jepahachah ennit, “Yoobópdi h túini caá”, Dios caandíh át niij enep wũt jĩ.* ²² Páant ã niijátjidih náhninit, nindih ñi jenah joyoó: Abraham Diosdih táí jenah joiní j̄m̄na, ã wũtatdih át jepahap wũt jĩ. Pánih jepahna, Diosdih ã táí jenah joyátdih át j̄ut̄up wũt jĩ. ²³ Dios naáwátdih naóh yapani ã niij daacátji pahjeh át yapap wũt jĩ. “Abraham Diosdih táí jenah joinít, át jepahap wũt jĩ. Páant ã jepahachah enna, ‘Caán

* **2:21** Gn 22.1-4

túini caá', Dios caandíh ãt niíj enep wut jĩ", ãt niíj daacáp tajĩ.* Páant ã niíj enatdih jéihna, "Abraham Dios ã chéen caá", cãacwã caandíh ãt niíjíp wut jĩ.*

²⁴ Pánihna, ded pah Abraham ã yapatjidih jenah joinít, nindih ñi jéihbipna caá: "Diosdih wã túi jenah joiná caá", niijná yuhna, caandíh ã jepahcah enna, "Caán túini caá", Dios caandíh ã niíj encan caá. Obohjeéhtih, Diosdih túi jenah joinít, ã túi chãjatdih enna, "Caán túini caá", caánboodíh Dios ã niíj enna caá. ²⁵ Páant tigaá Rahab wut jumnih deoh nah jumnihjidihbut "Caánt túiníh caá", Dios ãt niíj enep wut jĩ. Josué ã wah bojnitji miíh tátchina ã juibínachah, queédih jwãáhnit, "Wíih múbóó ñi ão jwuhúp", mit niíjíp wut jĩ. Cheibit Josuéwã ã jumupna queét ã jwúb bejehcah, biíh namáboó mit jútup wut jĩ, "Queédih eníhcannit maoná", niijná. Páant queédih mi teo wáacatdih enna, "Caánt túiníh caá", Dios ãt niíj enep wut jĩ.*

²⁶ Jwíih bácahdih caolih ã wihcah, jwíta báadhcan tagaá. Pánihna, caolih ã wihcah, jwíih bácahboó dedé pínah ãta nihcan tagaá. Pánihat pah "Diosdih wã túi jenah joiná caá", niijná yuhna, bitadih teo wáaccan, yoobópdih caandíh jwí túi jenah joicán caá. Pánihna, jwí teo wáaccan, caandíh jwí túi jenah joyát dedé pínah nihcan caá. Caolih wihcanni bácah pah ã jumna caá.

3

Ded pah caá jwí wéheat

---

* **2:23** Gn 15.6   * **2:23** 2Cr 20.7; Is 41.8   * **2:25** Jos 2.1-21

¹ Wã déewãá, ded Dios naáwátdih cãacwãdih bohéna, caán ã bohéatdih caanjéhbut ã túi jepaha naáh. Pánih bohéna yuhna, ã túi chãjcatdih enna, caánboodíh Dios chah ã peéh chãjat pínahdih ñi jéihna caá. Pánihna, ñijeéh jumnit Dios ã ñionitjeh ï bohéna naáh. ² Dawá láa nihat jwiít cãacwã yeejép jwĩpĩ chãjna caá. Ded yeejép niíjihat ã jũwúchah yuhna, niijcán, túi yoobópdih jumna, yeejép chãjíhatdihbut áta jéih yap yoh tagaá. ³ Nin pah ã jumna caá: Caballoíh jacdih ítah naabítidih yacnit, áih yapatnaboó tópnadih jwĩpĩ chéona caá. Caandíh pũh laáb chúudnit, caan tópnadih wáinit, ded jwĩ bejíhipboó caballodih jwĩ jéih bejat túutna caá. Bainí naabít ã jumuchah yuhna, caandíh jwĩ wáyachah, caballo jwiítidih ã túi jepahna caá. ⁴ Nin pahbut ã jumna caá: Búdí jãáj chóo ã jumuchah yuhna, caán chóodih íoh tewat naáboó bainíjeh ã jumna caá. Pánihna, búdí johlit ã ub joh bojochah yuhna, caandíh íoh teoniboó caán bainí naajíhjah ded ã bejíhipboó ã jéih íoh teo bejna caá. ⁵ Pánihat pah tigaá jwĩh nuúc bainí ã jumuchah yuhna, caanjíh niijná, bitadih búdí jwĩ yéejana caá. Nin pahbut ã jumna caá: Bainí tuu cúut jumna yuhna, iig ñáhna, dawá máa nahnadih ã iigná caá. Pánihat pah jwĩh nuúcjĩh niijná, búdí yeejép jwĩ jéih chãjna caá. ⁶ Pánihna, jwĩh nuúc tuu cúut panihni ã jumna caá. Jwĩh nuúcjĩh niijná, jwĩ jéih míc yéejana caá. Tuu cúut búdí ã iigát pah yeejép pohba jwĩ chãjna caá. Pánih yeejép niijná, nemépwã ï wutat pah jwĩ chãjna caá.* ⁷ Nihat jiadih moón nuñúpwã, jiijnít, maiwã, dóbohwã, queejwãdihbut cãacwã ít

---

* 3:6 Pr 16.27

wutup wut jĩ. ⁸ Obohjeéhtih, jwĩih nuúcjĩh yeejép ni-ijná, jwĩ jéih cádahat túutcan caá. Maiboó cáacdih chãácna, ã yéjeaat pah jwiítbut jwĩih nuúcjĩh yeejép niijná, bitadih búdí jwĩ yéejana caá. ⁹ Jwĩih nuúcjĩh Diosdih wēi naóhna yuhna, caán ã jummat pah jwiít cáacwãdih ã chãjnit jumna yuhna, yeejép pohba bitadih jwĩ niijná caá.* ¹⁰ Pánihna, caan jácmantjeh wēi naáwát, yeejép niijátbut ã bacna caá. Wã déewãá, páant jwĩ niijíchah, ã táican caá. ¹¹ Biíc meo waócáhmantjeh túini mah, núumni mah biíc dih ãpĩ nooj báccan caá. ¹² Wã déewãá, higuera nah olivo tíbnadih ãpĩ quehcan caá. Iguíh nahboó higeradih ãpĩ quehcan caá. Meo waócáhmant núumni mah ã nooj bácachah, túini mah ã nooj báccan niít. Pánihat pah jwiít dih túini naáwát, yeejép niijátdihbut niijcát caá náahap.*

Tái jenah joyát

¹³ ¿Ñijeéh jumnit biquína tái jenah joinít ĩ jum niít? Pánih jumíhna, “Bita chah wã jéihna caá”, ĩ niij jenah joicá bojo naáh. Páant niij jenah joicánjeh, túinijeh jumnit, ĩ tái chãja naáh. Páant ĩ chãjachah enna, “Queétboó tái jenah joinít yoobát ĩ jumna caá”, ñi niij jéihbipna caá. ¹⁴ Obohjeéhtih, det bií déedih búdí en ñinahna, ĩ weñat pínahdihjeh jenah joiná yuhna, “Weémboó tái jéihni wã jumna caá”, ĩ niijcá bojo naáh. Páant niijnít, tubit yeenit ĩ jumna caá. ¹⁵ Páant jenah joinít, Diosdih náahcannit ĩ jenah joyát pah, jenah joiná caá ĩ chãjap. Páant Dios queétdih ã jenah joyát túutcan caá. Nemépwã caá páant ĩ jenah joyát túutup. ¹⁶ Bitadih

* 3:9 Gn 1.26 * 3:12 Pr 18.21

jepchá t̄ubnit, queédih teo wáaquihcan, búdí míic j̄ihñatbut ã jumna caá. Pánih míic j̄ihnit jumna, búdí yeejépdihbut ĩ chãjna caá. ¹⁷ Obohjeéhtih, caandíh j̄eihnitdih Dios ã túi jenah joyát túutna caá. Páant ã jenah joyát túutuchah, ĩp̄ĩ túi chãjna caá. Pánih túi chãjna, míic j̄ihcan, bitadih yap yohcan, ĩjeéh túi bíicdih jumnit, queét nihatdih bíic yoobó oinit, bitadih ĩ j̄ĩgah en teo wáacna caá. Pánih chãjna, yeecanjeh, ĩp̄ĩ túi jumna caá.* ¹⁸ Pánih míic j̄ihcan, “Túinijeh ñi jumú”, bitadihbut ĩp̄ĩ niúj naóhna caá.

4

Nin baácdih bóodih bidcat

¹ ¿Dépanih tiguaá míic j̄ihnit, ñi míic mao? Túi chãj̄ihna yuhna, yeejép ñi jenah joyát pah chãjna, ñi míic maona caá. ² “Caandíh búdí wã náahna caá”, niúj en ñinahna yuhna, ñi j̄eih bíbohcan caá. Pánih náahna, caandíh bíbohndih j̄ihnit, míic maonit, ñi mao yohna caá. Obohjeéhtih, Diosboodíh úbhcan, ñi náahatdih ñi bíbohcan caá. ³ Úbhna yuhna, ñi weñat pínahdihjeh ñip̄ĩ úbhna caá. Páant ñi úbúchah, Dios yeebdíh ã jepahcan caá. ⁴ Diosdih j̄eihcannit ĩ náahat pah yeebbút náahna, Diosdih eníhcannit ñi jumna caá. ¿Caandíh ñi j̄eihcan niút? Pánihna, queét ded pah ĩ chãjatdih w̄ei enna, bíic yoobó chãj̄nit, Diosdih náahcannit ñi jumna caá.* ⁵ Dios naáwátidih daácniji nin pah át niúj daacáp taj̄i: “Dios jw̄ijeéh ã jummat túutni Túini Espírítu jw̄iítidih búdí oinit, jw̄i yéej chãj̄ihichah, t̄ubit ã j̄ĩgahna caá”, át niúj daacáp taj̄i. Páant ã

* **3:17** Pr 1.1-9.18; Stg 1.5

* **4:4** Is 1.21; Jer 3.6-10; Os 2.2; Mt 6.24; Lc 16.13

niij daacátji oboh jamni nihcan, yoobópdih tigaá ã jamup.* 6 Pánih oina, Dios jwiít dih búdí ã teo wáacna caá, caandíh jwĩ túi jepahat pínah niijná. Nindihbat Dios naáwát dih biíh daácni ãt niij daacáp tajĩ: “ ‘Weém b́acah bitadih chah wã jéihna caá’, niijnídih Dios ã eníhcan caá. Obohjeéhtih, ‘Weém oboh jamni caá’, niijníboodíh Dios búdí oinit, ã teo wáacna caá”, ãt niij daacáp tajĩ.* 7 Pánihna, Diosdih túi jepahnit ñi jamúú. Caandíh jepahnit, nemép ã yéej ch́ajat túutuchah yuhna, caánboodíh ñi yap yohoó. Páant ñi yap yohatdih enna, ã jweibípna caá. 8 Diosdih búdí bidnit, ájeéh túi bíicdih ñi jamúú. Páant ñi jamuchah, caanbút ñijeéh jamnit, yeebdíh búdí ã teo wáacbipna caá. Yéej ch́ajíhatdih jenah joí cádahnit, ñi jwúub ch́ajca bojoó. Pánih cádahnit, túiniboodíhjenah joinít, ñi túi ch́ajjaá. 9 Ñi yéej ch́ajatdih búdí j́gahnit, ñi jũñúú. Yeejép ñi wéi ch́ajatjidih cádahnit, caandíh tíicnit ñi jamúú. 10 “Yéej ch́ajni, oboh jamni wã jamna caá”, Diosdih ñi niijí. Páant ñi niijíchah, caánboó ñi yéejatdih yohnit, nin baácboó ñi jam jwuhuchah, ã túi teo wáacbipna caá. Túttimah, ã pebhna ñi juibínachah, yeebdíh maáta ã waadábipna caá.*

Bitá Jesúhwá dih yeejép niijcát

11 Wã déewáá, yeejép doonádih yeéb míicjeh ñi niijcá bojoó. “Caán túicanni caá”, niijná, “Caandíh peéh ch́ajat caá náahap”, niijná caá ñi ch́ajap. Páant niijnít, “Jwĩ míic oyat pínahdih Cristo ã wútat ã túican caá”, ñi niijná caá. Páant niijná, caandíh jepahcan, “Túi ch́ajat pínahdih weemjéh caá wã

* 4:5 Ex 20.5; Dt 4.24; Zac 8.2

* 4:6 Pr 3.34; 1P 5.5

* 4:10 Mt

23.12; 1P 5.6

jéih níwip”, niijná caá ñi chājap. Páant niijnít, yeebjéh míic wutna caá ñi chājap. ¹² Obohjeéhtih, Diosjeh cāacwādih wutni, queétdih ñíoni ā jumna caá. Cāacwā iiguípna bejnit déejidih caanjéh ā jéih tái ubna caá. Caanjéh queétdih iiguípna ā jéih bejat túutna caá. Pánihna, “Caán yeejép caá”, jwiítboó cāacwādih jwī jéih niijcán caá.

Cheibit ded pah ā yapat pínahdih jwī jéihcat

¹³ B_{HH}, nindihbut ñi tái joyoó: Nin pah biquína ñi niij jenah joiná yuh caá: “B_{HH}, cheibit biíh tútchina jibidih wā bejbipna caá. Caanná jubínit, biíc jópchi jum, bií déedih jíib chājnit, búdí dinerodih wā bíbohbiipna caá”, ñi niij jenah joiná yuh caá. ¹⁴ Obohjeéhtih, cheibit ded pah ñi yapat pínahdih ñi jéihcan caá. T_{HH} jeí maátcanjeh jumnit, bícmantjeh ā buudáh bejna caá. Pánihat pah jwiítbut maátcanjeh jum jwuhnit, jwī buudbípna caá.* ¹⁵ Obohjeéhtih, “Dios ā náahachah, páantjeh báadh jwuhnit, nin pah wā chājbipna caá”, niij jenah joyát caá náahap. ¹⁶ Pánihna, “Weemjéh tái jéihni jumna, nin pah wā chājbipna caá”, ñi niij jenah joyát yeejép caá. Diosdih ñi tái jenah joicán caá. ¹⁷ Ded ā tái chājat pínahdih jéihna yuhna, caandíh chājcan, ā yéej chājna caá.

5

Dawá bií dée bíbohnitdih ā wēp naáwát

¹ Yeéb dawá bií dée bíbohnitboó weemdíh ñi tái joyoó. B_{HH} niihat ñi náahatdih ñi bíbohna yuhna, túttimah búdí moh yéejnit ñi jambipna caá. Páant yeejép ñi yapat pínahdih jéihnit, búdí ñi ñaac

* 4:14 Pr 27.1

jũñũ. ² Ñih bií dée ã moóp beedáh bejbipna caá. Ñih yéguehdih jõóh macwã ï jeémp beedábipna caá. ³ Búdí oro, platadihbut ñi ámohochah yũhna, moópni jumna, dedé pínah nihcan niít. Yeéb dinerodih oinit, búdí ñi ámohochah, Dios ã enna caá. Páant ã enechah, dinerodih yeéb ñi oyatji jíib, péeni yeó jáapdih yeejép ñi yapbipna caá. Iiguípboó jumnit, búdí ñi moh yéjbipna caá.* ⁴ Yeebdíh teo wũhñitdih yeenit, ï tewat jíibdih yoobópdih ñi jíib chãjcap be. Pánih jíib chãjcan, ñih dinerodih páantjeh ma bíbohochah, Dios ã enna caá. Yeebdíh teo wũhñitboó ï tewat jíibdih náahna, búdí ï ñaacna caá. Páant ï ñaacáchah, jwĩ Maáh Dios queétdih ã joiná caá.* ⁵ Nin baácboó jum jwũhñit, dawá bií déedih ñi bíbohochah, dedé yeebdíh ã jũdhcan caá. Pánih jumnit, ded pah ñi weñat pínahdihjeh ñipĩ chãjna caá. Obohjeéhtih, yeebdíh Dios ã peéh chãjat pínahdih ñi jéihcan caá. Jwiít cãacwã jwĩih momo jiwiwãdih búdí jeémát jwĩpĩ wũhna caá, búdí ï débehat pínah niijná. Pánihat túttimah, táí débehñit ï jumachah ennit, queétdih jeémát túut niijná, jwĩpĩ maona caá. Obohjeéhtih, queét jiwiwã ï wēi jeémpna yũhna, queétdih jwĩ mao jeémát pínahdih ï jéihcan caá. Yeébboó queét wēi jeémpnit jiwiwã panihñit caá ñi jumap. ⁶ Nin pahbut ñipĩ chãjna caá: Táí chãjnit yeebdíh ï yap yohcah yũhna, nemat muúboó nemat túutnit, queétdih ñipĩ mawat túutna caá. Páant ñi chãjat jíibbut Dios yeebdíh búdí ã peéh chãjbipna caá.

Cristo ã jwũub dei jũwát pínahdih táí páñat

* 5:3 Mt 6.19   * 5:4 Dt 24.14-15

⁷ Wã déewãá, jwĩ Maáh nin baácboó ã jwúub dei jũúwát pínahdih ñi túi páñaá. Wápchi mínah “Wã momnidih mah ã jũúwá naáh, túi chíihnit, ã túi quehat pínah niijná”, niijnít, ã túi páina caá. Páant ã páñat pah muntih, yeebbút ñi túi páñaá. ⁸ Jwĩ Maáh ã jwúub dei jũúwát pínah bahnijeh ã jũhdhdidih jéihnit, yeejép yapna yuhna, túi páinit, caandih ñi jenah joí cádahca bojoó.

⁹ Wã déewãá, yeéb míicjeh yeejép ñi míic ni-ijcá bojoó, Dios yeebdih ã peéh chãjcat pínah ni-ijná. Nindih ñi náhninaá: Æ peéh chãjat pínah yeó jáap bahnijeh ã jũdhna caá. ¹⁰ Wã déewãá, Dios naáwátidih naóh yapanitjiboó búdí yeejép yapna yuhna, Dios queétdih ã naáwát túutdidih ït naóh cádahcap wut jĩ. Pánihna, queét ï cádahcat pah-jeh muntih, yeebbút biíc yoobó Jesús ã jwúub dei jũúwát pínahdih ñi pái cádahca bojoó. ¹¹ “Det yeejép yapna yuhna, Diosdih cádahcannit túi wëinit ï jumna caá”, jwĩ niij jenah joyátdih ñi túi jéihna caá. Jon jãtih bóo Job wüt jumniih doonádih ñit joiijí tagaá.* Caán búdí yeejép yapna yuhna, Diosdih át túi jenah joí cádahcap wut jĩ. Pánih yeejép ã yapat túttimah, Dios jwĩ Maáh túi jĩgah enni jumna,* caandih búdí át teo wáacap wut jĩ.

¹² Wã déewãá, ded pah ñi wéheat pínahdih jenah joinít, nindih chah ñi túi náhninaá: Cãacwã ï naáwátidih bita ï túi joyát pínahdih náhna, nin pah ïpĩ niijná caá: “Jeá túini ã jumachah, yoobópdih caá wã niijíp”, ïpĩ niijná caá. Páant ï niiját pah, yeéb ñi niijcá bojoó. Bitadih naóhna, túi yoobópdihjeh ñi

* **5:11** Job 1.21-22; 2.10   * **5:11** Sal 103.8; 111.4

naáwá. Páant ñi túi naóhcah, Dios yeebdíh ã peéh chãjbipna caá.*

Uúbát

¹³ Ñijeéh jumni yeejép yapna, Diosdih ã uúbú naáh. Biíh wēini jumna, Diosdih ã wēi ewe naáh. ¹⁴ Biíh wanni jumna, Jesúhwã ã maátadih ã bid bojo naáh, yíijih ñáinit, jwí Maáh Jesús ã wēpatjih caandih ã uúbát pínah niijná.* ¹⁵ Pánih teo jáha uúbhnit, “Jwí uúbát pah Dios ã chãjbipna caá”, ã níj jenah joyóchah, wannidih Dios ã boobipna caá. Á yéj chãjatji jíib wanni ã jumuchah, ã uúbúchah, ã yéj chãjatjidihbut Dios ã yohbipna caá. ¹⁶ Pánihna, yeéb ñi yéj chãjatdih ñi míc naáwá. Pánih míc naóhnit, yeéb mícjeh Diosdih ñi uúbú, dedé wunat ã jumuchah, caandih ã booaat pínah niijná. Túi chãjnit ñi uúbúchah, Dios ã túi jepahbipna caá. Páant ñi uúbát oboh jumni nihcan, wēpni ã jumna caá. ¹⁷ Dios naáwát dih naóh yapani Elíasji jwiít pah át jumap wut jí. “Mah ã buugcá bojo naáh”, Diosdih ã níj uúbúchah, biíc peihcanni jópchi biíh jópchi tac yoób mah át buugcáp wut jí.* ¹⁸ Túttimah, ã jwúub uúbúchah, mah át jwúub buugúp wut jí. Baác dih mah ã jwúub buugúchah, momni chíhnit, át jwúub quehep wut jí, páant muntih. Pánihna, Diosdih jwí uúbát oboh jumni nihcan caá.*

Yéj chãjni ã túut nuumát

¹⁹⁻²⁰ Wã déewáá, ñijeéh jumni Dios naáwát dih ã cádahachah ennit, caandih jwúub túut nuumát túutat caá náahap. Pánih jwúub túut nuumát túutnit,

* **5:12** Mt 5.34-37   * **5:14** Mr 6.13; Lc 10.34   * **5:17** 1R 17.1; 18.1; Lc 4.25   * **5:18** 1R 18.42-45

caandíh ñi túi teo wáacna caá. Páant ñi teo wáacachah, ã jwúub túut nuumúchah, búdí ã yéej chãjachah yuhna, Diosboó ã yéejatdih yohnit, caán iiguípna bejni déejidih ã túi abbipna caá.* Caandíh túi náhninit, ñi túi míic teo wáacá.

Páant bójeh tigaá wã naáwát.

Santiago

---

* **5:19-20** Pr 10.12; 1P 4.8

Dios ã jáap naáwát tólih New Testament in Cacua

copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Cacua

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cacua

© 2008, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-08-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files
dated 29 Jan 2022
34c9543b-57a6-5290-ab7b-4fa15529a7e2